

ВІСНИК ЦЕНТРУ®

Дорадчий комітет – ефективний інструмент посилення голосу громадськості

Створення дорадчого комітету може стати одним з інструментів поліпшення якості місцевого самоврядування через залучення місцевої громади. Здійснення другої фази проекту “Голос громадськості” розпочато зі створення дорадчих комітетів. Досвід створення та діяльності таких комітетів передано новим учасникам проекту під час навчання, що відбулися у шести пілотних містах України. Методичні матеріали навчання розміщено у вільному доступі на веб-сторінці проекту

Триває реалізація проекту “Голос громадськості”, який виконують спільно Світовий банк, консультаційна компанія ПАДКО та Міжнародний центр перспективних досліджень за фінансування Канадського агентства з міжнародного розвитку (CIDA). Мета проекту – впровадження в Україні механізмів і процедур, спрямованих на підвищення ролі громадськості в розбудові ефективної, відповідальної та відкритої влади на місцевому рівні. Задля досягнення цієї мети в рамках проекту неурядові організації шести пілотних міст (Алчевська, Коломиї, Комсомольська, Луцька, Макіївки та Чернігова) навчатимуться ефективного залучення місцевої громади до обговорення питань місцевого самоврядування, започаткування змін на місцевому рівні та презентування позиції громадськості місцевій владі.

Впровадження проекту в пілотних містах розпочалося зі створення дорадчих комітетів при місцевих органах виконавчої влади. Дорадчі комітети об’єднують представників місцевої влади, неурядових організацій, бізнесу, депутатського корпусу, науковців, журналістів, відкриті вони й для представників інших зацікавлених сторін. Роль дорадчих комітетів полягатиме у визначенні способів ефективного реалізації проекту “Голос громадськості”, затвердженні місцевих ініціатив, що стосуватимуться муніципальних послуг, погодженні фінансування проектів недержавних організацій з фонду проекту. Комітети складаються з двох робочих груп: одна відповідатиме за місцеві (муніципальні) ініціативи, а інша – за проекти,

ініційовані місцевими громадськими організаціями.

Для плідної роботи дорадчих комітетів необхідно виробити вміння працювати в команді, знаходити спільну мову під час вирішення суперечливих питань, діяти задля досягнення суспільного блага. Цим темам було присвячено семінари, проведені досвідченими тренерами Кадрією Сафіуліною та Юлією Свеженцевою, які допомагали створювати дорадчі комітети у більш як 30 містах України. Тренери надали представникам муніципалітетів і громадських організацій шести українських міст свої поради та поділилися конкретними напрацюваннями, виробленими в результаті роботи таких інституцій раніше. Окремі розділи тренінгу було присвячено теоретичним засадам залучення громадян, моделям і стратегії зв’язків із громадськістю, конкретним засобам роботи з формування громадської думки тощо. У семінарах взяло участь понад 120 осіб.

Чим може бути корисний дорадчий комітет

Дорадчий комітет – це новий соціальний інститут у системі місцевого самоврядування, який може стати ефективним інструментом зворотного зв’язку між владою та громадою. Мета його створення – встановити партнерські стосунки між усіма зацікавленими сторонами. Створення дорадчих комітетів надає процесові місцевого врядування такі переваги:

- краще розуміння проблем завдяки залученню фахівців різних галузей;

- урахування інтересів зацікавлених сторін;
- участь у процесі ухвалення рішень;
- ухвалення виважених рішень через обговорення, досягнення компромісу;
- підвищення ефективності виконання рішень за допомогою громадського контролю.

Робота у дорадчому комітеті потребуватиме від його учасників неабияких зусиль і витрат часу, який не буде додатково оплачено. Натомість мотивацією участі в дорадчому комітеті може бути можливість самореалізації, творча робота, участь у місцевому врядуванні, спілкування з керівництвом міста.

Метою діяльності комітету може бути:

- підвищення обізнаності громадян з проблемами міста;
- ухвалення рішень щодо пріоритетних напрямів роботи;
- вирішення місцевих проблем з урахуванням громадської думки та позиції зацікавлених сторін;
- надання підтримки певним програмам і планам тощо.

Дорадчий комітет потрібно легітимізувати

Для надання дорадчому комітеті офіційного статусу та повноважень його створення закріплюється відповідним наказом міського голови, а діяльність здійснюється на підставі колективної угоди, яка врегульовує питання утворення та організації діяльності дорадчого комітету в системі місцевого самоврядування. Представників владних установ до складу дорадчого комітету призначають відповідними наказами, а представники громади входять до нього за згодою.

Учасники мають бути свідомі того, що, незважаючи на різницю у віці, статі,

соціальному та економічному становищі, поглядах і переконаннях, дорадчий комітет має створити механізми колективної роботи на досягнення спільної мети. Такий механізм може мати форму колективної угоди, яка визначає:

- цілі, завдання та принципи діяльності дорадчого комітету;
- періодичність засідань, склад і структуру комітету;

- порядок обговорення та ухвалення рішень;
- розподіл обов'язків між членами дорадчого комітету;
- матеріально-технічне забезпечення.

Колективну угоду підписують усі учасники дорадчого комітету. ■

Матеріали семінарів "Створення команди дорадчого комітету проекту

"Голос громадськості" ви можете знайти на інтернет-сторінці проекту <http://www.pvr.org.ua> у розділі "Тренінги, семінари, конференції".

За додатковою інформацією звертайтеся, будь ласка, до Володимира Гната за телефоном: (044) 236-4116 або електронною поштою vhnat@icps.kiev.ua.

У новому "Політичному коментарі"...

На сторінках щомісячної публікації "Політичний коментар" Міжнародний центр перспективних досліджень продовжує аналізувати ситуацію в Україні. У черговому числі, що вийшло друком минулого тижня, читайте про основні тенденції та зміни у міжнародних відносинах України, політичній боротьбі напередодні президентських виборів, державній політиці, економіці та громадській думці

Зовнішні відносини

Росія погодилася скасувати податок на експорт в Україну нафти та газу. Ця поступка віддзеркалює ефективну політику Путіна, який прагне прив'язати Україну до Росії за допомогою економіки. Нову тактику не тільки батога, а й пряника обирають і Сполучені Штати. Уперше за чотири роки Президент Кучма мав повноцінну зустріч

із Президентом Бушем. Розширення Євросоюзу автоматично відкрило Україні нові можливості, але Київ не демонструє готовності їх використовувати.

Політична конкуренція

Внутрішньополітична ситуація визначається очікуванням, що Кучма, який керував країною десять років, піде. Президентів не вдається відновити

більшість у парламенті, що дедалі послаблює можливості провадити рішучу політику. Два головних претенденти на місце Кучми – Віктор Ющенко та Віктор Янукович – формують коло спільників перед початком офіційної кампанії. Януковичу це вдається ліпше.

Державна політика

Наближення виборів додає популізму державним рішенням. Уряд суттєво збільшує соціальні видатки, фінансуючи їх за рахунок продажу великих підприємств наближеним бізнесменам. Скорочення та реорганізація армії, на які погодився парламент, видаються необхідними рішеннями. А чергова спроба перетворити Україну на парламентсько-президентську республіку – нереальною.

Економічне середовище

Незважаючи на брак потрібних реформ, кон'юнктура зовнішніх і внутрішніх ринків для України справді чудова. Зростання ВВП триває швидкими темпами, забезпечуючи збільшення доходів населення.

Громадська думка

Однак сприятливі економічні умови не гарантують Януковичу перемоги на виборах. Його рейтинг після прогресу на початку року падає. Недемократичні способи боротьби, до яких вдається влада, допомагають Ющенкові утримувати ліпші шанси здобути президентську владу, хоча питання про результат виборів залишається відкритим. ■

Повний огляд політичної ситуації читайте у публікації "Політичний коментар". З питань передплати звертайтеся, будь ласка, до Максима Корепанова за тел. (044) 236-5464 або електронною поштою: marketing@icps.kiev.ua

Таблиця 1. Голосування населення України на президентських виборах, якби вони відбулися наступної (на час опитування) неділі, %

	Листопад 2003	Грудень 2003	Січень 2004	Лютий 2004	Березень 2004	Квітень 2004	Травень 2004	Червень 2004
Віктор Ющенко	22	23	24	24	24	22	26	27
Віктор Янукович	9	9	10	7	12	16	17	18
Петро Симоненко	14	13	10	10	11	10	10	9
Олександр Мороз	5	6	5	5	7	5	5	5
Юлія Тимошенко	5	6	6	4	4	4	4	5
Георгій Кирпа	–	–	4	4	2	4	2	3
Сергій Тігіпко	2	2	2	2	2	1	2	2
Наталя Вітренко	4	4	3	3	2	2	2	2
Віктор Медведчук	3	3	2	1	1	1	1	1
Володимир Литвин	1	2	1	1	1	1	1	0
Леонід Кучма	–	–	–	13	8	7	–	–
Інший	3	1	8	1	0	1	–	2
Проти всіх	0	0	7	5	6	4	5	6
Не брали б участі в голосуванні	13	11	6	5	7	6	6	5
Не визначилися	19	22	16	15	13	15	15	13

Джерело: Фонд "Демократичні ініціативи"

вісник центру є щотижневою публікацією Міжнародного центру перспективних досліджень, що розповсюджується електронною поштою. Якщо ви хочете бути внесеним до списку розсилання бюлетеня, надішліть інформацію про себе на адресу: marketing@icps.kiev.ua, тел.: (044) 236-5464, факс: (044) 236-4668. Архів **вісника центру** зберігається за адресою <http://www.icps.kiev.ua/publications/nl.html> Редактор **вісника центру** Євген Шульга (shulha@icps.kiev.ua), тел.: (044) 236-4477. Передрук матеріалів дозволено з відома Центру.